

Danir og donsk bløð um Føroyar-Danmark

So lógið tað enn ljóðar, so halda donsk bløð fram við at viðgera viðurskiftini millum Føroyar og Danmark í kjalarvørrinum á orðaskiftinum um dómarakanning. Tí hyggur ikki í eitt danskt blað, uttan at Føroyar eru nevndar - í greinum, í oddagreinum, í kronikkum, í lesarabrøvum osfr. Spurningurin er, hvussu leingi aftrat danska pressan fer at vísa umrødda máli ans. Sosialurin hevur blaðað í teimum donsku bløðunum, sum eru útkomin í seinastuni og fara vit at endurgeva nakað av tí, sum fram er komið.

Jørgen Schleimann, fyrrv. stjóri á Radioavísini og TV2:

Uforstand bygger intet land

-Vi er hyklere i vor kritik af færingerne - de hoppede blot med i velfærdsbaljen ligesom vi gjorde det. Vi bebrejder de, at de troede, de havde lov til at gøre som os skriver fyrrverandi stjórin á Radioavísini, TV2 og Jyllands Posten, Jørgen Schleimann í kronikk í BT nú um dagarnar.

♦ Uforstand bygger intet land. Det må den færøske nation sande i dag, efter at det færøske folk har levet over evne i årevis. Men det er jo langt fra hele sandheden om forholdet mellem Færøerne og Danmark.

Hvis det med at leve over evne udgør grundlaget for vort aktuelle syn på Færøerne og vor aktuelle kritik af færingerne, så måler vi jo dem med en helt anden alen end den, vi anvender på os selv.

Og den slags dobbeltstandarder i bedømmelsen af andre i forhold til én selv er vel egentlig det, vi plejer at kalde hykleri, i hvert fald når det drejer sig om andre end netop os.

Er vi da hyklere i forhold

det til færingerne? Det er vi, når vi kritiserer dem uden samtidig at gøre opmærksom på, at vi godt ved, at vi har begået de samme fejl før færingerne og sammen med dem.

Vi har jo også levet over evne i årevis. Vi har været grebet af velfærdsraseriet, som de blev det. De så, hvordan tingene gik for sig i Danmark, og gik hen og gjorde ligeså.

Det troede de, at de havde lov til. Ja, mere end det. De troede, at det havde de ret til. Vi var et fællesskab, et rigsfællesskab, ikke sandt? Eller var det en fejtagelse?

Er det i virkeligheden den fejtagelse, vi i dag bebrejder dem uden at ville sige det ligeud? At de troede, at de

havde lov til og ret til at gøre som vi, for vores penge var også deres.

Har færingerne lagt for meget i rigsfællesskabet, når det kommer til stykket? Danskerne brugte jo løs af pengene, og det så længe ud til at gå godt. Det var god latin på det politiske bjerg.

Danskerne lyttede til bankers og andre kreditgiveres lokketoner, tog lån og stiftede gæld ud over, hvad de kunne indfri, hvis de en dag ikke længere kunne ride på inflationsbølgen.

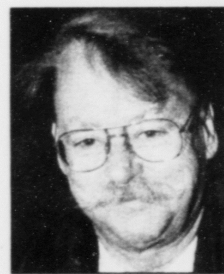
Dagen kom, men da var færingerne forlængst hoppet med i baljen. Inflationsbølgen var afløst af den syndflod, som altid indhenter dem, der vil lade fremtiden betale nutidens gæld.

Danskerne havde levet efter devisen: Jeg vil have det godt, og jeg vil have det godt her og nu. Der skal gang i omsætningen, så folk kan være i arbejde.

Andre folk havde da også købt deres velstand, deres velvære, deres velfærd på fremtidens kredit. Færingerne følte sig ikke udelukket af det gode selskab ved at følge det gode eksempel.

De følte måske også, at de havde et uafgjort mellemværende med naturen, som havde beriget dem med umådelige skønhedsoplevelser og fødet dem sundt og godt med havets fisk i århundreder.

Men som også havde givet dem nådesløs kamp i det daglige. Tåge og storme, stejle fuglefjelde, uvejsomt terræn.

Af Jørgen Schleimann.

Færøerne betød et barsk liv i et barsk land. Mange ofre. Mange afsavn.

Nu så de i rigsfællesskabets velfærdsstat for første gang i deres historie muligheden for at få en tilværelse lige så bekvem, lige så betryggende som andres, en ligeværdig tilværelse?

Er det virkelig os danske, som i dag skal bebrejde færingerne, at de tog deres livs chance? Samtidig med at naturen spillede dem deres livs puds. Mangel på fisk, når der var mest brug for den.

Det er nu, rigsfællesskabets velfærdsstat skal stå sin prøve. Vi er ikke lige rige allesammen til hver en tid. Der er mennesker og egne, også i hjemme-Danmark, der har hjælp behov i dag.

Også folk, der er kommet i vanskeligheder, fordi de som flertallet i Danmark og på Færøerne har levet over

evne ved at forsøge at gøre gode tider bedre, så længe det lod sig gøre.

Rigsfællesskabets krybbe er ikke tom, men dog tomt så meget, at hestene begynder at bides. Lad det ikke gå for vidt i bitterhed og uforstand, for her er vi danske i en dårlig position.

Danmark er et gammelt rige. Også et gammelt kolonirige. Det har vi lettere ved at glemme, som var Herrer og Mestre dengang, end dem, der var vore undergivne i datidens kolonier.

Alligevel har vi bevaret det islandske folks venskab, og det er en rigdom, at Islands mageløse natur, Islands rige digtning og nutidskunst stadig står os åben som en del af slægtskabet.

Det er en rigdom, at Grønland og Færøerne fortsat ønsker at være med i rigsfællesskabet. At de unikke naturoplevelser, de har at byde på, også fortsat er vore i et privilegeret forhold.

Der er et skæbnefællesskab i historiens udvikling, som binder os til grønlandernes særegne kultur. Og hvor ville vi blive meget fattigere, om vi gjorde os fri af familiebåndet til færingerne.

Færøernes store malere, Færøernes store digtere er – som førhen Norges store kunstnere – en umistelig del af vor egen kulturarv. Uforstand bygger intet land. Lad os lægge uforstands ord bag os.

